

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ชื่อผลงาน การดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ และ แนวทางการแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ กรณีศึกษา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง จังหวัดเลย และจังหวัดเพชรบูรณ์
๒. ระยะเวลาที่ดำเนินการ ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓
๓. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ
 - ๓.๑. ความรู้ด้านกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้
 - ๓.๒. ความรู้ด้านการจัดการพื้นที่อนุรักษ์สัตว์ป่า
 - ๓.๓. ความรู้เกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และกรอบแนวคิดด้านการจัดการพื้นที่ชุมชนของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์
 - ๓.๔. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการบังคับใช้มาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
 - ๓.๕. ความรู้ด้านการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
 - ๓.๖. ความรู้เกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรี ข้อสั่งการของผู้บริหาร ที่เกี่ยวข้องกับการงานด้านการจัดการพื้นที่
 - ๓.๗. ความรู้ด้านการลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart Patrol)
 - ๓.๘. ความรู้ด้านระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และการใช้เครื่องมือตรวจวัดค่าพิกัดจากสัญญาณดาวเทียม.....
 - ๓.๙. ความรู้ด้านการประเมินค่าเสียหายทางสิ่งแวดล้อมบางประการหลังการทำลายป่าไม้
 - ๓.๑๐. ความรู้ด้านเทคนิคการสืบสวน สอบสวน คดีป่าไม้

๔. สรุปสาระและขั้นตอนการดำเนินการ

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป่าไม้เพิ่มเติมใหม่อีกหลายฉบับ โดยเฉพาะพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งมีบทบัญญัติกำหนดให้มีการแก้ไขปัญหาดินบุกรุกที่ดินในพื้นที่อนุรักษ์เพื่อทำกินหรืออยู่อาศัย ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่มีมาอย่างยาวนาน จากข้อมูลการตรวจสอบของส่วนภูมิสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ทั้งประเทศมีผู้ครอบครองก่อนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ หรือเรียกว่าเป็นผู้ครอบครองบริเวณที่ดินเดิม มีจำนวนเนื้อที่ประมาณ ๓,๖๕๑,๕๐๖ ไร่ และผู้ครอบครองหลังมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ซึ่งถือว่าไม่ใช่ผู้ครอบครองบริเวณที่ดินเดิม มีจำนวนเนื้อที่ประมาณ ๒,๓๓๘,๗๖๓ ไร่ โดยการแก้ไขปัญหาดินในอดีตที่ผ่านมาถือว่าไม่ประสบความสำเร็จมากนัก ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขปัญหาดินตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ (มติ ครม.ว. ๓๐.ม.ย. ๔๑) หรือ สทก. แต่ในปัจจุบันการที่ได้มีการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาดินบุกรุกที่ดินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพื่อทำกินหรืออยู่อาศัยดังกล่าว ไว้ในกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ มาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และกำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สืบหาการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัย หรือทำกิน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้แล้วเสร็จ

ภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ใช้บังคับ โดยเริ่มนับตั้งแต่วันบังคับใช้คือวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป จนครบสองร้อยสี่สิบวัน ในวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ทั้งนี้จากกรณีดังกล่าวกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มอบหมายให้สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ โดยส่วนจัดการที่ดินและชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ดำเนินการตามกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในพื้นที่อนุรักษ์ และจัดทำหนังสือ “แนวทางการแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์” โดยการมีส่วนร่วมของราษฎรผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นคู่มือในการดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยภายในเขตป่าอนุรักษ์ ให้อยู่ได้อย่างเกื้อกูลธรรมชาติ ตามหลักการคนอยู่กับป่า และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ โดยร่วมกับชุมชนทำการตรวจสอบและกำหนดขอบเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ ให้เป็นเขตที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม และมีขอบเขตที่ชัดเจน เป็นที่ยอมรับร่วมกัน ซึ่งกรอบแนวคิดการจัดการพื้นที่ชุมชนของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เกิดขึ้นจากการที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการตามแนวทางของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ที่ได้ให้ความเห็นชอบพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาดินอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) เมื่อการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ ในวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ โดยได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ สรุปโดยย่อได้ ดังนี้

๑. ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ออกประกาศรับแจ้งการครอบครองตามแบบ อส.๑

๒. คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ ร่วมกันราษฎรออกสำรวจพื้นที่ที่ได้รับแจ้ง

๓. นำข้อมูลรูปแปลงพื้นที่ที่สำรวจมาตรวจสอบกับภาพถ่ายทางอากาศออร์โธรีสปี พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๖ และภาพถ่ายทางอากาศปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อแยกข้อมูลพื้นที่ออกเป็นผู้ครอบครองที่ดินเดิม (ก่อน ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑) ผู้ครอบครองที่ไม่ใช่ที่ดินเดิม (ระหว่าง ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ - ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗) และผู้บุกรุกใหม่ (หลัง ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗) ซึ่งผู้บุกรุกใหม่ต้องจับกุม ดำเนินคดีทุกราย

๔. นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาบริหารจัดการพื้นที่ตามแนวทางที่กำหนด

๕. คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ ส่งผลการประชุมคณะทำงานฯ ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อโปรดพิจารณา

๖. คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ พิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน ผลการตรวจสอบ และบริหารจัดการพื้นที่ของคณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อยุติก่อนรายงานผลให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณา

ดังนั้นการจะดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ทั่วประเทศ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ๒๔๐ วัน (ตั้งแต่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓) พนักงานเจ้าหน้าที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประยุกต์ใช้งานในด้านต่างๆ เช่น งานภูมิสารสนเทศ งานลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART PATROL) งานป้องกันและปราบปราม งานคดีและของกลาง การจัดเก็บฐานข้อมูลทรัพยากร ฐานข้อมูลชุมชนรอบพื้นที่อนุรักษ์ ฯลฯ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการดำเนินการ และควรจะต้องมีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ

สามารถควบคุม กำกับการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ซึ่งพอที่จะสรุปแนวทางการพัฒนางานเพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย ได้ดังนี้

๑. เร่งรัดส่งเสริมและพัฒนาเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะผู้ที่มีฐานความรู้ในระดับปริญญาตรี และมีตำแหน่งเป็นพนักงานราชการขึ้นไป ให้ได้รับการเรียนรู้ทางด้านภูมิสารสนเทศ การใช้เครื่องมือ GPS เพื่อเป็นเครื่องมือใช้ในการดำเนินงานสำรวจพื้นที่ทำกินหรืออยู่อาศัยในพื้นที่อนุรักษ์ ตามแนวทางมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาด้านมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ)

๒. ตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ทำกิน หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อนุรักษ์ ด้วยการใช้โปรแกรม Google Earth เพื่อดูว่ามีพื้นที่ทำกิน หรืออยู่อาศัยอยู่ในบริเวณใดบ้าง เนื้อที่เท่าใด เพื่อกำหนดแผนการในการเข้าสำรวจ หรือตรวจสอบข้อเท็จจริง

๓. จัดเตรียมข้อมูลด้านการจัดการพื้นที่ในอดีตของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เช่น การแก้ไขปัญหาด้านแนวทางมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ข้อมูลพื้นที่ถูกจับกุม ดำเนินคดี หรือคดีสิ้นสุดแล้ว เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบและดำเนินการ

๔. วางแผนปฏิบัติงานสำรวจการครอบครองพื้นที่โดยพิจารณาจากกำลังพล งบประมาณ และความยากง่าย ในการเข้าดำเนินการ เพื่อวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน และหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น หรือเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน เช่น หากไม่มีงบประมาณ หรือได้รับงบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพออาจแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการประสานงานจากฝ่ายปกครอง หรือรับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

๕. หัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์ทำการประชุมซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาด้านมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ) ให้กับเจ้าหน้าที่ ให้เข้าใจอย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อที่จะสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรได้เข้าใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินการมากขึ้น

๖. จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับ คณะทำงานฯ ราษฎร ผู้นำชุมชน ทั้งในและรอบพื้นที่อนุรักษ์ เกี่ยวกับการดำเนินการสำรวจพื้นที่ครอบครองทำกิน หรืออยู่อาศัย เพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาด้านมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ)

๗. ดำเนินการตามแผนการและขั้นตอนที่วางไว้ เช่นการออกประกาศ ตามแบบ อส.๑ (ประกาศรับแจ้งการครอบครอง) การนัดหมายคณะทำงานฯ ผู้นำชุมชน และราษฎร เพื่อร่วมกันออกสำรวจพื้นที่ครอบครอง

๘. นำข้อมูลการสำรวจที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแยกพื้นที่ครอบครองให้ชัดเจนเช่น พื้นที่ครอบครองก่อนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ พื้นที่ครอบครองหลังมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ หรือเป็นพื้นที่ครอบครองหลังวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ เพื่อพิจารณาคุณสมบัติและดำเนินการตามแผนผังแนวทางการแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามขั้นตอนต่อไป

๙. สรุปข้อมูลแปลงครอบครองที่สำรวจได้ทั้งหมด และนำไปประชาคมตรวจสอบความถูกต้องร่วมกับ คณะทำงานฯ ผู้นำชุมชน และราษฎรผู้ร่วมสำรวจ

๑๐. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดตามข้อ ๙. เข้าที่ประชุมคณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ เพื่อร่วมกันพิจารณา และสรุปเรื่องราวการสำรวจส่งให้คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา ได้จัดประชุมพิจารณาผลก่อนรายงานกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๑๑. ประเมินผลความสำเร็จของการปฏิบัติงาน โดยเปรียบเทียบจำนวนเนื้อที่ที่บริหารจัดการได้กับ ระยะเวลาที่ตั้งเอาไว้

๑๒. เขียนสรุป เป็นแนวทางการดำเนินการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ กรณีสึกษา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง จังหวัดเลย และเพชรบูรณ์

ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนการดำเนินการ สิ่งหนึ่งที่มีความจำเป็นและจะขาดไปเสียไม่ได้ คือการที่ ผู้บังคับบัญชาในทุกระดับต้องมีความมุ่งมั่น ส่งเสริม พยายามหาแนวทางกระตุ้นเพื่อพัฒนาให้เจ้าหน้าที่พื้นที่ อนุรักษ์ในความรับผิดชอบของตน มีกำลังใจ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีตามอัตภาพ มีสมรรถนะในการใช้ชีวิต ไม่ยุ่ง เกี่ยวกับยาเสพติดที่สังคมไม่ยอมรับ เช่น เสพยาบ้า ยาไอ้ ฯลฯ และทำงานอย่างมีความสุข รักองค์กร รวมทั้ง ส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในสายอาชีพตามสมควรแก่ผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม เพื่อให้เขาเหล่านั้นมี ความภาคภูมิใจที่ได้เป็นผู้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่อนุรักษ์ที่เป็นปัญหามาอย่างยาวนาน ให้ เสร็จสิ้น เกิดความชัดเจน เป็นธรรม ยุติความขัดแย้ง และสามารถพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้คง ความบริสุทธิ์ สร้างคุณค่าอนาคตนั่นให้กันผู้คนในสังคมไทยต่อไปตราบนานเท่านาน

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)	๑.....	สัดส่วนของผลงาน	-	%
	๒.....	สัดส่วนของผลงาน		%
	๓.....	สัดส่วนของผลงาน		%

๖. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ (ระบุรายละเอียดของผลงานพร้อมทั้งสัดส่วนของผลงาน)

ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ขั้นตอนที่ ๑ - ๑๒ ด้วยตัวเอง เนื่องจากงานที่เสนอเป็นงานที่ผู้ เสนอเป็นผู้ปฏิบัติจริงด้วยตัวเองตั้งแต่ต้นทุกขั้นตอน การประเมินความสำเร็จของโครงการ โดยการประมวล ความรู้ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง นำเสนอผลการวิเคราะห์ประเมินผล แล้วสรุปเป็นแนวทาง คิดเป็น สัดส่วนของผลงาน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

๗. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๗.๑ เชิงปริมาณ

- การบริหารจัดการพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง มี ระบบการจัดการที่ชัดเจน ไม่คลุมเครือ สามารถบริหารจัดการพื้นที่ตามแนวทางมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (ตามแนวทางของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ) ได้เสร็จสิ้น อย่างถูกต้องตาม ระเบียบ ข้อกฎหมาย หลักวิชาการ และข้อสั่งการของผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้อง สามารถตรวจวัดความสำเร็จ ได้ มากกว่า ๙๐% ของข้อมูลพื้นที่ที่ต้องดำเนินการทั้งหมด

- สามารถจัดทำเอกสารแนวทางการดำเนินการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการที่ เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าทั่วประเทศ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดิน

ของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ให้เสร็จสิ้นภายใน
ระยะเวลาที่กำหนด ๒๔๐ วัน (ตั้งแต่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓) กรณีศึกษา เขต
รักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง จังหวัดเลย และเพชรบูรณ์ จำนวน ๑ ฉบับ

๗.๒ เชิงคุณภาพ

- การบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์สามารถแจกแจงข้อมูลพื้นที่ได้อย่างชัดเจนไม่คลุมเครือ เป็น
ผลดีต่อการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ในอนาคต

- การบริหารจัดการพื้นที่ที่เป็นระบบ มีแนวทางการดำเนินการของพื้นที่ในแต่ละส่วนที่ชัดเจน
ส่งผลต่อความชัดเจนในการบริหารจัดการ การใช้พื้นที่ของชุมชนในพื้นที่อนุรักษ์อยู่ภายใต้เงื่อนไขการใช้เชิง
อนุรักษ์ตามแนวทางแห่งรัฐ ส่งผลให้เกิดความสงบสุขในสังคม ลดการกระทบกระทั่งระหว่างเจ้าหน้าที่และ
ราษฎรต่อไป

- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สามารถนำแนวทางขั้นตอนดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่ง
การที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการ และแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าทั่วประเทศ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหา
ที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ให้เสร็จสิ้นภายใน
ระยะเวลาที่กำหนด ๒๔๐ วัน (ตั้งแต่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓) กรณีศึกษา เขตรักษา
พันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง จังหวัดเลย และเพชรบูรณ์ ไปปรับใช้ประกอบการพิจารณาเป็นแนวทางในการ
ปฏิบัติงานที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพในแต่ละพื้นที่ป่าอนุรักษ์

- ผู้นำในท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือด้านการ
อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

๘.๑ ผลการศึกษา ทำให้ได้แนวทางเพื่อเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สามารถนำแนวทางขั้นตอนดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง
เพื่อบริหารจัดการ และแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าทั่วประเทศ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎร
ในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด
๒๔๐ วัน (ตั้งแต่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓) กรณีศึกษา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง
จังหวัดเลย และเพชรบูรณ์ ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพในแต่
ละพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๘.๒ แนวทางที่ได้ในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์และใช้ต่อยอดในการจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์ให้มีการใช้
พื้นที่ในแต่ละส่วนให้ถูกต้องตามแนวทางและเหมาะสม และมีกติกาที่ทุกภาคส่วนยอมรับ ลดการบุกรุกทำลาย
ป่าด้วยการอ้างความยากจน หรืออ้างความไม่รู้ขอบเขตเนื่องจากความไม่ชัดเจนของพื้นที่

๙. ความยุ่งยากในการดำเนินงาน/ปัญหา/อุปสรรค

๙.๑ การดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการ และแก้ไขปัญหา
การบุกรุกพื้นที่ป่า เป็นการดำเนินการที่ต้องใช้สหวิทยาการหลายด้าน ซึ่งเจ้าหน้าที่โดยส่วนใหญ่ยังขาด
การศึกษาเรียนรู้ อยู่ เช่น การใช้โปรแกรมระบบภูมิสารสนเทศ ในการตรวจสอบพื้นที่ต้องสงสัยว่าเป็นการบุกรุก
พื้นที่

๙.๒ เจ้าหน้าที่โดยทั่วไปขาดความรู้ด้านกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน บริหารจัดการ และแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า

๙.๓ ปัญหาด้านการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ เป็นปัญหาที่หน่วยงานราชการแต่ละกระทรวง ทบวง กรม มองคนละมุม และหลายมุมมองขัดแย้งกันกับการปฏิบัติงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การ นำบัณฑิตบุกรุกป่าของประชาชน เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าต้องมาก่อนทุกเรื่อง การส่งเสริมการปลูกพืชเกษตร โดยไม่คำนึงว่าจะมีการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไม้นำนามาปลูกพืชเกษตรเหล่านั้นหรือไม่ โดยไม่ได้มีการวางแผน ระยะยาวว่าสภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศจะเป็นอย่างไรต่อไปในอนาคต เป็นต้น

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ การกำหนดตำแหน่งหัวหน้าผู้ปฏิบัติงานภาคสนาม ควรมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานว่าผู้ทำหน้าที่หัวหน้าผู้ปฏิบัติงานภาคสนาม.....ควรจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไรบ้างจึงจะสามารถปฏิบัติงานเพิ่ม ประสิทธิภาพการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการ และแก้ไขปัญหา การบุกรุกพื้นที่ป่าทั่วประเทศ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เช่น เคยปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามมาแล้วอย่างไรบ้าง มากน้อยแค่ไหน ทรัพยากรธรรมชาติที่ได้รับการปกป้อง คุ้มครอง มากน้อยแค่ไหน มีความรู้ด้านที่เป็น ประโยชน์เช่น กฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ หลักการเป็นผู้นำที่ดี หรือการบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพ และ หรือ วิทยาการอื่นๆที่จำเป็นอย่างไรบ้าง

๑๐.๒ ในระยะยาวควรมีการจัดตั้งสภานักการฝึกอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านภูมิ สารสนเทศ ด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ เพื่อพัฒนาทักษะการ ปฏิบัติงานที่จำเป็นในทุกๆด้านของเจ้าหน้าที่ และเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกของการเป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้ที่มี อุทิศตน มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีความกล้าหาญที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ละอายในการกระทำชั่ว และมีความรู้ ที่ดี ที่จะปกป้อง คุ้มครอง ทรัพยากรธรรมชาติ ที่เป็นสมบัติของชาติต่อไป

๑๐.๓ ควรมีการผลักดันให้วาระด้านการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ หรือการบุกรุกทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นวาระแห่งชาติ และเป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่สำคัญของทุกองค์กรของรัฐทุกระดับ เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบอย่างแท้จริงต่อไป

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(นายวันชัย สิมมาเสียร)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

ผู้เสนอผลงาน

วันที่ ๑๖ / กรกฎาคม / ๒๕๖๔

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นตรงถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(.....)
ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่...../...../.....

(ลงชื่อ)
(.....)
ผู้ร่วมดำเนินการ
วันที่...../...../.....

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)
(นายกฤษณ์ จันทชุม)
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการส่วนอนุรักษ์สัตว์ป่า...
วันที่.....๑๖...../.....กรกฎาคม...../.....๒๕๖๔.....
(ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ)

(ลงชื่อ)
(นายวิทยา บุญม้าย)
เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๘

วันที่.....๑๖...../.....กรกฎาคม...../.....๒๕๖๔.....

หมายเหตุ : หากผลงานมีลักษณะเฉพาะ เช่น แผ่นพับ หนังสือ แลบบันทึกเสียง ฯลฯ ผู้เสนอผลงานอาจส่งผลงานจริงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการก็ได้

ข้อเสนอแนวคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ของผู้เข้ารับการคัดเลือกชื่อ.....นายวันชัย สิมมาเศียร.....
เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๒๙๒๑.....
งาน/ฝ่าย/กลุ่ม/ส่วน/ศูนย์.....อุทยานแห่งชาติ.....
สำนัก/กอง.....บริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๘.....

เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการ และแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ทั่วประเทศ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรใน เขตป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่ กำหนด ๒๔๐ วัน (ตั้งแต่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓) กรณีศึกษา เขตรักษา พันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง จังหวัดเลย และเพชรบูรณ์

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการป่าไม้เพิ่มเติมใหม่อีกหลายฉบับ โดยเฉพาะ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๖๒ ได้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งมีบทบัญญัติกำหนดให้มีการแก้ไขปัญหาการ บุกรุกที่ดินในพื้นที่อนุรักษ์เพื่อทำกินหรืออยู่อาศัย ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่มีมาอย่างยาวนาน จากข้อมูลการ ตรวจสอบของส่วนภูมิสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และ พันธุ์พืช พบว่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ทั้งประเทศมีผู้ครอบครองก่อนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ หรือเรียกว่าเป็นผู้ครอบครองบริเวณที่ดินเดิม มีจำนวนเนื้อที่ประมาณ ๓,๖๕๑,๕๐๖ ไร่ และผู้ ครอบครองหลังมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ซึ่งถือว่าไม่ใช่ผู้ครอบครองบริเวณที่ดินเดิม มี จำนวนเนื้อที่ประมาณ ๒,๓๓๘,๗๖๓ ไร่ โดยการแก้ไขปัญหาในอดีตที่ผ่านมายังถือว่าไม่ประสบความสำเร็จ มากนัก ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขปัญหาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ (มติ ครม.ฯ ๓๐ มิ.ย. ๔๑) หรือ สทค. แต่ในปัจจุบันการที่ได้มีการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เพื่อทำกินหรืออยู่อาศัยดังกล่าว ไว้ในกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ มาตรา ๖๔ แห่ง พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๒ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๖๒ และกำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สืบรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่ อยู่อาศัย หรือทำกิน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้แล้วเสร็จ ภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.๒๕๖๒ ใช้นบังคับ โดยเริ่มนับตั้งแต่วันบังคับใช้คือวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป จนครบสองร้อยสี่สิบวัน ในวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ทั้งนี้จากกรณีดังกล่าวกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มอบหมายให้สำนักฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์ โดยส่วนจัดการที่ดินและชุมชนในพื้นที่ป่า อนุรักษ์ ดำเนินการตามกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในพื้นที่อนุรักษ์ และจัดทำหนังสือ “แนว ทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์” โดยการมีส่วนร่วมของราษฎรผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ และ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นคู่มือในการดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยภายในเขตป่าอนุรักษ์

ให้อยู่ได้อย่างเกื้อกูลธรรมชาติ ตามหลักการคนอยู่กับป่า และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ โดยร่วมกับชุมชนทำการตรวจสอบและกำหนดขอบเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ ให้เป็นเขตที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม และมีขอบเขตที่ชัดเจน เป็นที่ยอมรับร่วมกัน ซึ่งกรอบแนวคิดการจัดการพื้นที่ชุมชนของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เกิดขึ้นจากการที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการตามแนวทางของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ที่ได้ให้ความเห็นชอบพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) เมื่อการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ ในวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ โดยได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ สรุปโดยย่อได้ ดังนี้

๑. ความหมาย

.....“ป่าอนุรักษ์” หมายความว่า อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

.....“ผู้ครอบครองบริเวณที่ดินเดิม” หมายความว่า ราษฎรผู้อยู่อาศัย หรือทำกินในเขตป่าอนุรักษ์โดยพื้นที่ดังกล่าวต้องปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ในภาพถ่ายทางอากาศออร์โธรี มาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ ปี พ.ศ.๒๕๔๕ หรือ พ.ศ.๒๕๔๖ หรือพยานหลักฐานอื่นที่ใช้ประกอบรวม

.....“พื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ” หมายความว่า พื้นที่ที่เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ที่ได้กำหนดไว้เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ หรือบริเวณที่มีสัตว์พันธุ์หายาก หรือเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของพันธุ์พืช และสัตว์ป่าหายากใกล้สูญพันธุ์

.....๒. ให้มีคณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา และคณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่ ที่แต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้กำกับ ดูแล และปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือคณะทำงานตามที่กำหนด

.....๓. ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา ประกาศกำหนดระยะเวลาให้ทำการแจ้งการครอบครองที่ดินตามการกำหนดวันและสถานที่นัดหมาย และให้สำรวจการครอบครองภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศตามแบบ อส.๑

.....๔. คุณสมบัติของผู้ครอบครองที่ดินต้องเป็นบุคคลธรรมดา ซึ่งมีคุณสมบัติ ๑) เป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย ๒) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว ๓) เป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ที่ดินมาอย่างต่อเนื่อง ๔) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ออกจากพื้นที่ครอบครองนั้นมาก่อน

.....๕. ให้คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่ ดำเนินการรับแจ้งการครอบครองที่ดิน และสำรวจการครอบครองที่ดินตามแนวทางการสำรวจร่วมกับราษฎรผู้ครอบครองที่ดิน ทั้งนี้พื้นที่ที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดีไม่สามารถนำมาสำรวจการครอบครองที่ดินได้

.....๖. ให้คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ นำผลการสำรวจการครอบครองที่ดินตามข้อ ๕ ทำการตรวจสอบกับภาพถ่ายทางอากาศออร์โธรี มาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ ปี พ.ศ.๒๕๔๕ หรือ พ.ศ.๒๕๔๖ หรือพยานหลักฐานอื่นที่ใช้ประกอบรวม เพื่อให้ทราบว่ราษฎรผู้ร่วมสำรวจรายใดเป็นผู้ครอบครองที่ดินเดิม คือครอบครองก่อนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ทำการตรวจสอบพื้นที่ที่ได้ขึ้นทะเบียนการครอบครองที่ดินกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ รวมทั้งตรวจสอบว่าเป็นพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศหรือไม่ โดยการมีส่วนร่วมของราษฎรใน

ชุมชน เพื่อนำมาพิจารณาบริหารจัดการพื้นที่ตามแนวทางที่กำหนด ดังนี้ ๑) กรณีไม่เป็นพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ ให้พิจารณาตามพื้นที่ครอบครองตามความจำเป็นเพื่อการดำรงชีพ ๒) กรณีเป็นพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ ให้พิจารณาเคลื่อนย้ายราษฎรไปในพื้นที่ที่เหมาะสมตามลำดับ คือ พื้นที่นอกเขตป่าอนุรักษ์ ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หรือพื้นที่อื่นของรัฐที่มีนโยบายจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนของรัฐบาล หรือพื้นที่ภายในเขตป่าอนุรักษ์ที่เหมาะสม ได้แก่ บริเวณชายขอบของป่าอนุรักษ์ หรือในพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้สำรวจการครอบครองที่ดินนั้น ทั้งนี้หากมีเหตุจำเป็นไม่สามารถเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศได้ ให้คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ กำหนดการจัดระเบียบพื้นที่ในบริเวณที่ดินเดิมเท่าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ โดยต้องกำหนดให้มีการใช้พื้นที่ให้เป็นไปตามหลักการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำอย่างเคร่งครัด ๓) กรณีผู้ครอบครองที่ดิน มีรายชื่อไม่ตรงกับรายชื่อเดิมในแปลงที่ดินที่ได้ขึ้นทะเบียนการครอบครองที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ หรือราษฎรที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนการครอบครองที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แต่มีหลักฐานอื่นที่แสดงว่าไม่ได้มีการครอบครองที่ดินมาอย่างต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงผู้ครอบครอง ให้ตรวจสอบว่าเป็นทายาททางมรดกตามกฎหมายหรือไม่ หากไม่ใช่ให้นำพื้นที่นั้นมาพิจารณาให้ราษฎรที่จำเป็นต้องเคลื่อนย้ายจากพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ หรือราษฎรผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๗ ที่จำเป็นต้องเคลื่อนย้าย หรือนำพื้นที่มาฟื้นฟูสภาพป่าแล้วแต่กรณี ๔) ให้คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ ร่วมกับราษฎรในบริเวณที่ดินดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่ ทำการตกลงร่วมกันเพื่อกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่ได้ดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่แล้วให้เป็นเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ โดยให้จัดทำสัญลักษณ์ชั่วคราวและหมายด้วยสีแดงให้ปรากฏเห็นโดยชัดเจนในพื้นที่ตลอดแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ หากภายในเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์มีพื้นที่ที่ยังคงสภาพป่าเป็นแปลงเล็กแปลงน้อย ให้ทำการจัดทำขอบเขตและทำสัญลักษณ์ชั่วคราวด้วยสีแดงไว้ด้วย พร้อมทั้งให้จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์บนแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศออร์โธรี มาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ และร่างแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

..... ๗. ราษฎรผู้ครอบครองที่ดินที่ไม่ใช่ผู้ครอบครองบริเวณที่ดินเดิม ให้ทำการตรวจสอบคุณสมบัติว่าเป็นผู้ยากไร้ ผู้มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ หรือไม่ และตรวจสอบแล้วให้ดำเนินการใน ๒ กรณี คือ ๑) กรณีเป็นผู้มีคุณสมบัติผู้ยากไร้ ผู้มีรายได้น้อย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งเตือนให้ออกจากพื้นที่ภายในเวลาที่กำหนด หากพ้นกำหนดให้ดำเนินการตามกฎหมายทันที ๒) กรณีเป็นผู้มีคุณสมบัติเป็นผู้ยากไร้ ผู้มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ ให้พิจารณาดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่ตามข้อ ๖

..... ๘. ให้หัวหน้าป่าอนุรักษ์ ร่วมกับคณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ จัดทำสรุปผลการตรวจสอบ และบริหารจัดการพื้นที่ ที่ได้ดำเนินการภายในป่าอนุรักษ์นั้น เพื่อรายงานให้คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน ส่วนการบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือส่วนการบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาพิจารณาผลตามแบบ อส.๖

..... ๙. ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน ส่วนการบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือส่วนการบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา พิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน ผลการตรวจสอบและบริหารจัดการพื้นที่ของคณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ ตามข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ เพื่อให้ได้ข้อมูลก่อนรายงานผลให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณา

บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

บทวิเคราะห์

พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง จังหวัดเลย และเพชรบูรณ์ ประกาศจัดตั้งเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ ๙๑ ตอนที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ มีเนื้อที่ ๕๖๐,๕๙๓ ไร่ ในท้องที่อำเภอด่านซ้าย อำเภอภูเรือ อำเภอวังสะพุง และอำเภอภูหลวง จังหวัดเลย และอำเภอ หล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ลักษณะของพื้นที่เป็นเทือกเขาสูงใหญ่ ทอดตัวตามแนวเหนือใต้ ด้านทิศตะวันออก ของพื้นที่เป็นหน้าผาสูงชันลาดเอียงไปทางทิศตะวันตก ด้านทิศตะวันตกมีสภาพเป็นเทือกเขาขนาดเล็กหลาย ลูกสลับซ้อนกันเป็นลูกคลื่น มีความสูงของพื้นที่ตั้งแต่ ๔๐๐ เมตร ไปจนถึง ๑,๕๗๑ เมตร มีสภาพอากาศส่วนใหญ่หนาวเย็นตลอดทั้งปี ในช่วงฤดูหนาวอากาศจะหนาวจัดมาก อุณหภูมิอยู่ที่ ๐-๑๖ องศาเซลเซียส ส่วนฤดูร้อน อากาศจะเย็นสบาย อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๐-๒๔ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี อยู่ที่ ๑,๒๓๘ มิลลิเมตร ทำให้ในพื้นที่ประกอบไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญ เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งอยู่อาศัย และหาอาหารของสัตว์ป่าที่สำคัญ อาทิ ช้างป่า หมีควาย หมีหมา กวางป่า ฯลฯ นอกจากนี้แล้วบริเวณหน้าผาหินที่มีความสูงชัน และมีสภาพเป็นหินปูน ยังพบสัตว์ป่าสำคัญคือ เลียงผา สัตว์ ป่าสงวนของไทย ที่อยู่อาศัย และหากินอยู่ในบริเวณดังกล่าว สำหรับการจัดการในด้านพื้นที่พบว่าพื้นที่ด้าน ตะวันตกของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ที่มีการทับซ้อนกันที่อยู่ออาศัยหรือที่ทำกินของ ราษฎร สำหรับปัญหาด้านอื่นๆเช่นการลักลอบล่าสัตว์ หรือตัดไม้ ก็มีอยู่บ้าง ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ และงานป้องกันปราบปรามจับกุมผู้กระทำผิดควบคู่กันไป

.....โดยปัจจุบันเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง ได้ดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่ตามแนวทางมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งเห็นชอบตามกรอบแนวคิดการจัดการพื้นที่ชุมชนของราษฎร ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในคราวประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดิน แห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล เสร็จสิ้นลงแล้ว ด้วยการประยุกต์ใช้โปรแกรมระบบภูมิสารสนเทศ เช่น โปรแกรม Arc GIS โปรแกรม Google earth การใช้ เครื่องมือ GPS เพื่อตรวจสอบพื้นที่ ที่มีร่องรอยการใช้ประโยชน์ และนำมาเปรียบเทียบกับฐานข้อมูลพื้นที่ตาม มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ เพื่อดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรใน เขตป่าอนุรักษ์ จนถึงขั้นตอนที่คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน สำนักบริหารพื้นที่ อนุรักษ์ ได้พิจารณาผล และรายงานผลการดำเนินการไปยังกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อ ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป จนถึงการออกเป็นพระราชกฤษฎีกาเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ ซึ่งเป็นการ กำหนดขอบเขตพื้นที่ทำกินและอยู่อาศัย รวมถึงกติกาการใช้พื้นที่ตามแนวทางการอนุรักษ์ให้ราษฎรได้ถือ ปฏิบัติ เพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งพื้นที่ป่าสมบูรณ์ที่เหลืออยู่ และราษฎรที่อาศัยทำกินในพื้นที่บริหารเพื่อการ อนุรักษ์ก็ต้องช่วยเหลือฝ่ายราชการในการดูแลรักษาป่าที่เหลืออยู่ และราษฎรเองก็สามารถอยู่อาศัยทำกินใน พื้นที่ครอบครองที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีขอบเขตชัดเจนต่อไปได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ควบเท่าที่ไม่มีใครกระทำได้เงื่อนไขการใช้พื้นที่ เช่น การซื้อขาย เปลี่ยนมือ ฯลฯ อีกด้วย ซึ่งการดำเนินการใน กระบวนการต่างๆเหล่านี้ เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการควบคุม ตรวจสอบอย่างไม่หยุดยั้ง และไม่มีความหยุด ต้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่องไปตลอด จึงจะสามารถพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญเอาไว้ได้อย่างยั่งยืน ตลอดไป

แนวความคิด

การที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ทั่วประเทศ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ๒๔๐ วัน (ตั้งแต่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓) นั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องประยุกต์ใช้งานในด้านต่างๆ เช่น งานภูมิสารสนเทศ งานลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (SMART PATROL) งานป้องกันและปราบปราม งานคดีและของกลาง การจัดเก็บฐานข้อมูลทรัพยากร ฐานข้อมูลชุมชนรอบพื้นที่อนุรักษ์ ฯลฯ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการดำเนินการ และควรจะต้องมีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ สามารถควบคุม กำกับการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี ซึ่งพอที่จะสรุปแนวทางการพัฒนางานเพื่อบูรณาการเข้าด้วยกัน ได้ดังนี้

.....๑. เร่งรัดส่งเสริมและพัฒนาเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะผู้ที่มีฐานความรู้ในระดับปริญญาตรี และมีตำแหน่งเป็นพนักงานราชการขึ้นไป ให้ได้รับการเรียนรู้ทางด้านภูมิสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือใช้ในการดำเนินงานสำรวจพื้นที่ทำกินหรืออยู่อาศัยในพื้นที่อนุรักษ์ ตามแนวทางมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ)

.....๒. ตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ทำกิน หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อนุรักษ์ ด้วยการให้โปรแกรม Google Earth เพื่อดูว่ามีพื้นที่ทำกิน หรืออยู่อาศัยอยู่ในบริเวณใดบ้าง เนื้อที่เท่าใด เพื่อกำหนดแผนการในการเข้าสำรวจ หรือตรวจสอบข้อเท็จจริง

.....๓. จัดเตรียมข้อมูลด้านการจัดการพื้นที่ในอดีตของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เช่น การแก้ไขปัญหาตามแนวทางมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ข้อมูลพื้นที่ถูกจับกุม ดำเนินคดี หรือคดีสิ้นสุดแล้ว เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบและดำเนินการ

.....๔. วางแผนปฏิบัติงานสำรวจการครอบครองพื้นที่โดยพิจารณาจากกำลังพล งบประมาณ และความยากง่าย ในการเข้าดำเนินการ เพื่อวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน และหาทางแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น หรือเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน เช่น หากไม่มีงบประมาณ หรือได้รับงบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพออาจแก้ไขปัญหาด้วยการประสานงานจากฝ่ายปกครอง หรือรับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

.....๕. หัวหน้าพื้นที่อนุรักษ์ทำการประชุมซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ) ให้กับเจ้าหน้าที่ให้เข้าใจอย่างถูกต้อง ถ่องแท้ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อที่จะสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรได้เข้าใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินการมากขึ้น

.....๖. จัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับ คณะทำงานฯ ราษฎร ผู้นำชุมชน ทั้งในและรอบพื้นที่อนุรักษ์ เกี่ยวกับการดำเนินการสำรวจพื้นที่ครอบครองทำกิน หรืออยู่อาศัย เพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหาตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ)

.....๗. ดำเนินการตามแผนการและขั้นตอนที่วางไว้ เช่นการออกประกาศ ตามแบบ อส.๑ (ประกาศรับแจ้งการครอบครอง) การนัดหมายคณะทำงานฯ ผู้นำชุมชน และราษฎร เพื่อร่วมกันออกสำรวจพื้นที่ครอบครอง

๘. นำข้อมูลการสำรวจที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแยกพื้นที่ครอบครองให้ชัดเจนเช่น พื้นที่ครอบครองก่อนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ พื้นที่ครอบครองหลังมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ หรือเป็นพื้นที่ครอบครองหลังวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๗ เพื่อพิจารณาคุณสมบัติและดำเนินการตามแผนผังแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามขั้นตอนต่อไป

๙. สรุปข้อมูลแปลงครอบครองที่สำรวจได้ทั้งหมด และนำไปประชาคมตรวจสอบความถูกต้องร่วมกับคณะทำงานฯ ผู้นำชุมชน และราษฎรผู้ร่วมสำรวจ

๑๐. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดตามข้อ ๙. เข้าที่ประชุมคณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่เพื่อร่วมกันพิจารณา และสรุปเรื่องราวการสำรวจส่งให้คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา ได้จัดประชุมพิจารณาผลก่อนรายงานกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๑๑. ประเมินผลความสำเร็จของการปฏิบัติงาน โดยเปรียบเทียบจำนวนเนื้อที่ที่บริหารจัดการได้กับระยะเวลาที่ตั้งเอาไว้

๑๒. เขียนสรุป เป็นแนวทางการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ทั่วประเทศ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ๒๔๐ วัน (ตั้งแต่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓) กรณีศึกษา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง จังหวัดเลย และเพชรบูรณ์

ทั้งนี้ในแต่ละขั้นตอนการดำเนินการ สิ่งหนึ่งที่มีความจำเป็นและจะขาดไปเสียไม่ได้ คือการที่ผู้บังคับบัญชาในทุกระดับต้องมีความมุ่งมั่น ส่งเสริม พยายามหาแนวทางกระตุ้นเพื่อพัฒนาให้เจ้าหน้าที่พื้นที่อนุรักษ์ในความรับผิดชอบของตน มีขวัญกำลังใจ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีตามอัตภาพ มีสมรรถนะในการใช้ชีวิตไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดที่สังคมไม่ยอมรับ เช่น เสพยาบ้า ยาอี ฯลฯ และทำงานอย่างมีความสุข รักองค์กร รวมทั้งส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในสายอาชีพตามสมควรแก่ผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม เพื่อให้เขาเหล่านั้นมีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นผู้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่อนุรักษ์ที่เป็นปัญหามาอย่างยาวนาน ให้เสร็จสิ้น เกิดความชัดเจน เป็นธรรม ยุติความขัดแย้งเกี่ยวกับปัญหาที่ดินระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับราษฎร และสามารถพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้คงความบริสุทธิ์ สร้างคุณค่าอนันต์ให้กับผู้คนในสังคมไทยต่อไปตราบนานเท่านาน

ข้อเสนอ

จากขั้นตอนการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ทั่วประเทศ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ๒๔๐ วัน (ตั้งแต่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓) กรณีศึกษา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง จังหวัดเลย และเพชรบูรณ์ อาจจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติในพื้นที่อนุรักษ์อื่นๆได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ดำเนินการตามคู่มือ “แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑” ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มอบหมายให้ถือปฏิบัติอยู่แล้ว โดยให้ใช้เป็นแนวทางเดียวกันทั้งประเทศ แต่อาจต้องปรับแก้รายละเอียดปลีกย่อยในขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมใน

แต่ละท้องที่... ทั้งนี้หัวหน้าพื้นที่อนุรักษควรต้องมีการประชุมซักซ้อมขั้นตอนการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของพื้นที่ป่าอนุรักษ รวมถึงคณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ ได้เข้าใจอย่างถ่องแท้เสียก่อน เพื่อจะได้สามารถสื่อสารกับราษฎรที่จะต้องร่วมปฏิบัติงานสำรวจร่วมกันต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับข้อมูลพื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ หรือพื้นที่ที่มีการตรวจยึด จับกุม ดำเนินคดีไปแล้ว ที่มีอยู่ ควรต้องทำการศึกษา ตรวจสอบให้ทราบข้อมูลอย่างถ่องแท้ ชัดเจน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินงานสำรวจรังวัดต่อไป และเมื่อดำเนินการในขั้นตอนต่างๆจนเสร็จสิ้นแล้ว ควรอย่างยิ่งที่จะต้องจัดทำเป็นรูปเล่มเพื่อสะดวกต่อการใช้ประโยชน์ในการควบคุมพื้นที่ไม่ให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษเพิ่มเติมอีกในอนาคต และควรสรุปรวบรวมผลการดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเมื่อดำเนินการไปได้ในระยะใดระยะหนึ่งตามความเหมาะสม เพื่อรายงานให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบเอาไว้ ซึ่งจะเป็นหลักฐานการปฏิบัติงานที่ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ก็จะเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่เต็มรูปแบบ และถือเป็นผลงานการจัดการพื้นที่ของแต่ละพื้นที่อนุรักษที่ประสบผลสำเร็จได้จากการดำเนินการตามขั้นตอนการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ ดังกล่าวแล้วนี้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. พื้นที่อนุรักษแต่ละแห่งสามารถดำเนินการสำรวจพื้นที่ที่อยู่อาศัย และทำกินของราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ได้เสร็จสิ้นทันเวลาตามที่กฎหมายกำหนด

.....๒. สามารถจัดการควบคุมพื้นที่ในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ไม่มีการบุกรุกพื้นที่เพิ่มเติม

.....๓. ชุมชนรอบแนวเขตเกิดความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการดูแล รักษา ทรัพยากรธรรมชาติ ในท้องถิ่นของตน ผ่านการร่วมดำเนินงานกับเจ้าหน้าที่

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. สามารถดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ได้ทันเวลาตามที่กฎหมายกำหนด

๒. ราษฎรในชุมชนมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการปกป้อง ดูแล รักษา ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษทรัพยากรธรรมชาติของราษฎรในชุมชนท้องถิ่นที่มีมากขึ้น

(ลงชื่อ).....

(.....นายวันชัย สิมมาเสียร.....)

ผู้เสนอแนวคิด

วันที่.....๑๖..... / กรกฎาคม / ๒๕๖๔